

ПРОЄКТ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СТАЖУВАННЯ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 зі змінами від 27.12.2019 р. № 1133 та визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Університет).

1.2. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників є елементом системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті. Науково-педагогічні і педагогічні працівники Університету зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

1.3. Метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників є вдосконалення їх професійної підготовки шляхом оновлення, поглиблення та розширення базових знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.4. Основними завданнями підвищення кваліфікації працівників Університету є формування нових компетентностей в мистецькій, психолого-педагогічній, науково-дослідній, творчій, організаційно-управлінській галузях діяльності, а саме:

- вивчення сучасного педагогічного досвіду, інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання, розробка конкретних пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу;
- вдосконалення практики концертно-виконавської діяльності, акторської та режисерської роботи в театрі, кіно, на радіо й телебаченні, застосування сучасних принципів їх організації та методів керування ними;
- засвоєння нових інформаційно-комунікативних технологій для підвищення ефективності освітнього процесу, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних методів навчання;
- впровадження в освітній процес новітніх наукових досягнень;
- створення сучасних навчально-методичних матеріалів, призначених для використання при підготовці фахівців;
- надання науково-методичної допомоги установам та закладам мистецької освіти.

1.5. Суб'єктами підвищення кваліфікації є заклади освіти (їх структурні підрозділи), науково-освітні установи як в Україні, так і за її межами (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом) та інші юридичні чи фізичні особи, в тому числі – підприємець, що провадить освітню діяльність з підвищення кваліфікації педагогічним чи науково-педагогічним працівникам.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою. Науково-педагогічні та педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

1.6. Науково-педагогічні і педагогічні працівники Університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними **видами** підвищення кваліфікації є *навчання за програмою* підвищення кваліфікації, в тому числі, участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, круглих столах, конференціях тощо; *стажування* відповідно до специфіки спеціальності. Окремі види діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визначені як підвищення кваліфікації.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників визначається рішенням Вченої ради Університету.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники Університету повинні проходити підвищення кваліфікації не рідше ніж один раз на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати (без відриву від навчального процесу). У разі навчання з відривом від основного місця роботи працівники мають право на гарантії і компенсації, передбачені законодавством України.

1.7. Програма підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її тему (напрям, найменування), зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, вид, форму підвищення кваліфікації, місце (місця) надання освітньої послуги, очікувані результати навчання, вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи. Суб'єкт підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН. Суб'єкт підвищення кваліфікації забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах.

1.8. Стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації. Індивідуальна програма

стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.

1.9. Стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах. Керівником стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

1.10. Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

II. УМОВИ ТА ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ В МЕЖАХ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Підвищення кваліфікації науково-педагогічними і педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Університету на певний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення. Для формування відповідного плану керівники структурних підрозділів Університету зобов'язані вчасно (не пізніше 1 грудня) подавати річні плани стажування працівників проректору з наукової роботи.

Орієнтовний план підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті Університету не пізніше 25 грудня поточного року.

2.2. Науково-педагогічні та педагогічні працівники Університету з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкти підвищення кваліфікації). Форма стажування викладача погоджується з завідувачем кафедри з урахуванням її потреб.

2.3. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС за накопичувальною системою.

Обсяг підвищення кваліфікації протягом п'яти років не може бути меншим ніж **6 кредитів ЄКТС (180 годин)**. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом самоосвіти та/або за програмою академічної мобільності – не більше ніж 1 кредит ЄКТС (30 годин) на рік.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Університету на відповідний рік згідно з цим Положенням.

2.4. Науково-педагогічні та педагогічні працівники для проходження підвищення кваліфікації готують наступні документи:

заяву про направлення на підвищення кваліфікації за формою, наведеною в Додатку 1 цього Положення;

витяг з протоколу відповідного структурного підрозділу про затвердження індивідуального плану підвищення кваліфікації з рекомендацією про скерування працівника на підвищення кваліфікації із зазначенням термінів і місця проходження;

направлення на підвищення кваліфікації працівника за формою, наведеною в Додатку 2 цього Положення;

індивідуальний план підвищення кваліфікації за формою, наведеною в Додатку 3 до цього Положення, що містить інформацію про мету, завдання, строк, зміст навчання, очікувані результати.

2.5. Обробка персональних даних працівників здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

2.6. За результатами проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічним та педагогічним працівникам видається **документ про підвищення кваліфікації**, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- 1) повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців);
- 2) тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- 3) прізвище, ім'я та ім'я по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;
- 4) опис досягнутих результатів навчання;
- 5) дата видачі та обліковий запис документа;
- 6) найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

2.7. Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані науково-педагогічним та педагогічним працівникам Університету за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом та потребують визнання вченою радою Університету згідно з цим Положенням.

IV. ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

3.1. Організація навчання працівників здійснюється керівниками структурних підрозділів Університету, які:

ведуть облік працівників, які мають пройти підвищення кваліфікації;

щорічно розробляють плани-графіки навчання та своєчасно інформують працівників про програми підвищення кваліфікації (стажування).

3.2. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з ними.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники Університету можуть підвищувати свою кваліфікацію за основним місцем роботи. Результати такого підвищення кваліфікації не потребують визнання Вченою радою.

3.3. Ректор, проректори, декани факультетів, завідувачі кафедр та завідувач аспірантури і докторантури, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

IV. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

4.1. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначаються рішенням вченої ради Університету.

4.2. Працівники Університету протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подають проректору з наукової роботи клопотання стосовно визнання вченою радою Університету результатів підвищення кваліфікації та документів про проходження підвищення кваліфікації. У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота/персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті Університету та/або в електронному портфолію працівника (у разі наявності).

4.3. Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні вченої ради Університету. Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада заслуховує інформацію щодо програми підвищення кваліфікації та її результатів та повинна прийняти рішення про визнання або невизнання результатів підвищення кваліфікації.

Відповідний запис заноситься до звіту про підвищення кваліфікації (стажування) працівника, який підписується працівником, керівником структурного підрозділу та затверджується ректором Університету.

4.4. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада Університету може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших

суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації Університету до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

4.5. Результатом підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

4.6. Керівники структурних підрозділів Університету, які здійснюють організацію та координацію навчання працівників, можуть вносити пропозиції щодо подальшого використання результатів підвищення кваліфікації (стажування) працівників в організації навчально-виховного процесу та наукової діяльності університету.

4.7. Посади викладачів, направлених на стажування, можуть заміщуватись іншими особами без конкурсу на умовах строкового трудового договору в межах чисельності і фонду заробітної плати Університету.

4.13. Здобуття першого, другого, третього або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних результатів з попередньо здобутих рівнів освіти.

Додаток 1

Проректору з наукової роботи
ХНУМ імені І.П. Котляревсько

_____
_____

ЗАЯВА

про направлення на підвищення кваліфікації/стажування

Відповідно до плану підвищення кваліфікації/стажування ХНУМ імені І.П. Котляревського на _____ рік прошу скерувати мене для проходження стажування у _____

(найменування закладу освіти (його структурного підрозділу), наукової, навчально-наукової, іншої установи, організації)

_____
_____

_____ з «___» _____ 20__ року до
«___» _____ 20__ року.

Мета стажування _____

_____
_____

До заяви додається витяг з протоколу засідання структурного підрозділу та індивідуальна програма підвищення кваліфікації/стажування.

« ___ » _____ 20__ р.

_____ (підпис) _____ (ім'я, прізвище)

Керівник структурного
Підрозділу

_____ (підпис) _____ (ім'я, прізвище)

_____

(найменування закладу, у якому

_____

здійснюватиметься стажування)

НАПРАВЛЕННЯ
на підвищення кваліфікації/стажування науково-педагогічного
педагогічного працівника

Прізвище, ім'я, по батькові _____
який/яка працює на кафедрі _____

_____

(найменування структурного підрозділу)

_____

(найменування закладу освіти)

Науковий ступінь _____

Вчене звання _____

Посада _____

Перелік навчальних дисциплін, які викладає науково-педагогічний працівник:

_____
_____
_____

Загальний стаж роботи _____

Науково-педагогічний стаж _____

Аспірантура

(докторантура) _____

_____

(найменування вищого навчального закладу, рік закінчення)

Інформація щодо попереднього підвищення кваліфікації/стажування:

_____
_____

Телефон (електронна пошта): _____

_____

Просимо зарахувати на підвищення кваліфікації/стажування
із «__» _____ 20__ р. до «__» _____ 20__ р.

Проректор _____

(підпис)

(ім'я, прізвище)

М.П.

«   » _____ 20

року

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації/стажування

Прізвище _____
Посада, місце роботи _____
Термін підвищення кваліфікації _____
Мета підвищення кваліфікації _____

Виконання завдань індивідуального плану роботи:

№	Зміст завдання	Тривалість у годинах/кредитах ECTS	Очікувані результати виконання завдання

Завдання індивідуального плану розглянуто та схвалено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від «__» _____ 20 року

Керівник структурного підрозділу _____

Науково-педагогічний педагогічний працівник _____

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи
